

pokarmowych, karty pól i informacje o obrocie stada zwierząt i ich wydajności jednostkowej, ewidencję wpływów i wydatków oraz rejestrację udziału kapitału własnego oraz pochodzącego z kredytów.

Nie ulega kwestii, że system rolnictwa zrównoważonego wymusił na rolnikach innego, bardziej nowoczesnego patrzenia i traktowania swoich gospodarstw. Zarządzanie takim gospodarstwem stało się bardziej przejrzyste, precyzyjne i co najważniejsze uwzględniające minimalizowanie negatywnego wpływu ingerencji człowieka w środowisko naturalne. W tym przypadku produkcja rolna nakierowana jest na jak najbardziej racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody.

1. Babiak J., *Zmiany w strukturze rolnictwa krajów Unii Europejskiej*, „Rocznik Integracji Europejskiej”, Poznań 2010.

2. Karpiński A., *Przemiany strukturalne w procesie transformacji Polski 1989-2003-2025*, Seria wydawnicza *Przedsiębiorstwo Współczesne Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 2012.

3. *Kodeks dobrej praktyki rolniczej, Urządzenie i zarządzanie gospodarstwem rolnym w rolnictwie zrównoważonym*, http://www.kp.org.pl/pdf/poradniki/kdpr/b_gospodarstwo.pdf.

4. Małazewska S., Wąs A., *Przemiany strukturalne w rolnictwie w wybranych krajach europejskich*, (w) *Roczniki Ekonomii Rolnictwa i Rozwoju obszarów wiejskich*, t. 99, z. 4, Warszawa 2012.

5. *Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2013-2014*, Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Warszawa 1015.

mgr Marzena Karpińska

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Zakład Zarządzania Finansami

ZAWÓDU BIEGŁEGO REWIDENTA WE WSPÓŁCZESNYCH WARUNKACH GOSPODARCZYCH

Przemiany gospodarcze, jakie miały miejsce na przestrzeni wieków sprawiły, że wraz z rozwojem rachunkowości wykształciły się również nowe formy zarządzania przedsiębiorstwami, a to z kolei sprawiło, że niezbędna okazała się kontrola zarówno jednostek gospodarczych jak i osób odpowiedzialnych za ich prowadzenie [1].

Znaczącą rolę dla rozwoju zawodu biegłego rewidenta odegrały postęp techniczny, rozwój działalności przemysłowo – handlowej oraz tworzenie się spółek. W różnych krajach proces rozwoju zawodu biegłego rewidenta przebiegał ewolucyjnie. Wraz z rozwojem gospodarczym świata, a w szczególności rozwojem finansów, regulacji prawnych, standaryzacji systemu rachunkowości ukształtował się zawód biegłego rewidenta, jako profesja o charakterze zaufania publicznego [2]. W Polsce, Konstytucja RP w myśl art.17 tylko nieliczne zawody zalicza do tzw. zawodów zaufania publicznego, oznacza to, że zawód biegłego rewidenta jest istotny dla naszej gospodarki i stawiany przed innymi zawodami [5]. Na tej podstawie sądzić by można, że powinny istnieć regulacje prawne, które w jasny sposób określałyby zasady dotyczące wykonywania zawodu biegłego rewidenta. Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło próbę przeprowadzenia tzw. deregulacji, którą rozumieć należy, jako proces zmierzający do likwidacji bądź złagodzenia wymogów dotyczących prawa do wykonywania różnego rodzaju zawodów. Dotyczy to m. in.9 zawodów runku finansowego, w tym zawodu biegłego rewidenta.

Celem opracowania jest przedstawienie i analiza proponowanych i wprowadzanych zmian w zawodzie biegłego rewidenta oraz określenie czy zmiany te są w stanie przynieść więcej korzyści czy strat.

**Tabela 1. Zestawienie wymogów wraz proponowanymi zmianami
Proponowane zmiany w Ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie,
podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze
publicznym**

Przed zmianą wymogów	Po zmianie wymogów
<p>Wymóg odbycia rocznej praktyki w zakresie rachunkowości w jednym z krajów Unii Europejskiej oraz odbycie, co najmniej dwuletniej aplikacji pod kierunkiem biegłego rewidenta.</p>	<p>Uproszczenie zasad w zakresie odbywania praktyki i aplikacji. Wprowadzenie wymogu odbycia: rocznej praktyki w zakresie rachunkowości w jednym z krajów Unii Europejskiej oraz co najmniej dwuletniej aplikacji w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zarejestrowanym w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem patrona - biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej, albo trzyletniej aplikacji w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zarejestrowanym w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej. Dodatkowo deregulacja daje możliwość zaliczenia praktyki i aplikacji w drodze, co najmniej 15-letniego doświadczenia zawodowego w zakresie rachunkowości, prawa i finansów. „Wprowadzenie możliwości zaliczania praktyki w zakresie rachunkowości w drodze uznania możliwości łączenia form odbywania praktyki, czyli zatrudnienia w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, jak również pozostawania w stosunku pracy na samodzielnym stanowisku w komórkach finansowo-księgowych, przy czym łączny czas powinien wynosić, co najmniej 3 lata (stworzenie możliwości łącznego zaliczania tych dwóch warunków).”</p>
<p>Obowiązek zdanie 10 egzaminów pisemnych oraz ustnego egzaminu dyplomowego przed Komisją Egzaminacyjną utworzoną przez Ministra Finansów. Istniała również możliwość zwolnienia kandydata na biegłego rewidenta, z egzaminów objętych postępowaniem kwalifikacyjnym. Warunkiem było zdanie egzaminu uniwersyteckiego lub innego mu równorzędnego oraz złożenie pisemnego wniosku. „(Opłata za każdy egzamin pisemny z zakresu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy wynosi 400 zł., zaś opłata za egzamin dla osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 i 4 ustawy, wynosi 20% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy (679,90 zł), w zaokrągleniu do pełnych dziesiątek złotych w dół.” „Opłata za egzamin dyplomowy, sprawdzający wiedzę zdobytą w trakcie aplikacji, wynosi 750 zł.” [6]</p>	<p>Ustawa po zmianach przewiduje obowiązek zdania egzaminów, z wiedzy, o której mowa w art. 9 ust. 1 i 2 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym [4]. Przewidziano również dodatkowych możliwości w postaci: - uznania części postępowania kwalifikacyjnego w obszarze wiedzy teoretycznej na podstawie ukończonych studiów wyższych o kierunku obejmującym zakresem kształcenia wiedzę wymaganą w postępowaniu kwalifikacyjnym, - uznania kandydatowi, na jego wniosek, egzaminów z wiedzy teoretycznej, jeżeli uzyskał pozytywny wynik z egzaminu w ramach postępowania kwalifikacyjnego prowadzonego przez organ uprawniony do nadawania uprawnień biegłego rewidenta w innym państwie Unii Europejskiej co, do których stwierdzi, że zakresem kształcenia obejmują wiedzę teoretyczną w zakresie wskazanym we wspomnianym art. 9 ust. 1 i 2 ustawy.</p>
<p>Dotychczas istniał obowiązek odbycia obowiązkowego doskonalenia zawodowego w każdym roku kalendarzowym.</p>	<p>Zaproponowano uelastycznienie systemu obowiązkowego doskonalenia zawodowego, poprzez wprowadzenie nowych możliwości zaliczania tego doskonalenia, m.in. w ramach samokształcenia zawodowego.</p>

	Na podstawie określonych kryteriów wprowadzenie możliwości przeprowadzania szkolenia w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez jednostki do tego uprawnione.
--	---

Źródło: <http://ms.gov.pl/pl> z dnia 15.03.2017.

Szanse i zagrożenia

➤ propozycja uelastycznienia zasad zatrudniania biegłych rewidentów na podstawie umowy cywilnoprawnej. Zmiana ta ma znieść ograniczenia związane z zatrudnianiem pracowników naukowo-dydaktycznych. *Zmiana ta ma jednoznacznie pozytywną opinię i jest szansą dla zawodu biegłego rewidenta*[7].

➤ doskonalenie zawodowe poprzez samokształcenie, w tym celu biegli rewidenty będą zobligowani do posiadania odpowiednich dokumentów potwierdzających odbycie szkolenia oraz do złożenie stosownego oświadczenia. Decyzję dotyczącą wyznaczenia części szkolenia, jaką biegły rewident będzie mógł odbyć w formie samokształcenia ustawodawca pozostawia w rękach Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (KRBR). *Propozycja ta również niesie pozytywne zmiany, oczywiście pod warunkiem, że KRBR zachowa się w racjonalny sposób i wprowadzi uczciwy podział godzin.*

➤ uprawnienia biegłego rewidenta po odbyciu 15-letniej praktyki zawodowej w zakresie rachunkowości, prawa i finansów. *Propozycja ta stanowi poważne zagrożenie dla zawodu biegłego rewidenta, gdyż wykształcenie przy tak ważnym zawodzie zaufania publicznego przestaje mieć znaczenie.*

➤ zaliczenie zdanych egzaminów uniwersyteckich, zmiana ta ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu ludziom młodym, nie da się ukryć, że niesie ona pozytywne przesłanie, ale istnieje również obawa, że uczelnie wyższe zaczną dostosowywać swoje plany studiów żeby ich absolwenci mogli uzyskiwać jak największą liczbę zwolnień. *Propozycja ta stanowi zarówno szansę jak również zagrożenie dla profesji zawodu biegłego rewidenta*[8].

Analiza treści dowodzi, że w propozycji związanej z deregulacją zawodu biegłego rewidenta nie udało się ustawodawcy uniknąć zagrożeń, aczkolwiek są one minimalne w stosunku do szans, jakie proponowana zmiana niesie z sobą. Należy także zauważyć, że kierowanie się interesem społecznym przez ustawodawcę ma na celu w przypadku zawodu biegłego rewidenta zachowanie niezależności i transparentności tego zawodu w postępowaniu, co stanowi ważny element etyki gospodarczej [3].

Po 60 dniach od ogłoszenia, czyli 10 sierpnia 2014 roku weszła w życie ustawa uwalniająca m.in. zawód biegłego rewidenta. Jednak należy pamiętać, że przepisy Ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym weszły w życie dopiero 1 stycznia 2015 roku [8].

1. Gabrusewicz W., *Audyt sprawozdań finansowych*, Warszawa 2009, s. 27.

2. Hendriksen E.A, Breda M. F., *Teoria rachunkowości*, Warszawa 2002, s. 67.

3. Sawicki K., *Obiektywizm i niezależność biegłych rewidentów i księgowych według kodeksów etyki zawodowej i przepisów prawa*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 765, s. 588.

4. *Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania i nadzorze publicznym.*

5. <http://www.sejm.gov.pl/> z dnia 15.03.2017.

6. <http://ms.gov.pl> z dnia 15.03.2017.

7. <http://www.ksiegowiprzyszlosci.pl> z dnia 15.03.2017. 8. <http://cenabiznesu.pl> z dnia 11.03.2017.